

VIŠTYČIO REGIONINIO PARKO IŠSKIRTINĖ VERTĖ

Trumpai. Nepakartojamo grožio ir vertės itin kalvotas, aukštai iškilusio Sūduvos kalvyno kraštovaizdis su Vištyčio ežeru ir mažesniais ežerėliais apžvelgiamas nuo kalvų viršūnių ten, kur nuo seno buvo ūkininkaujama. Gausu čia akmenų, o didžiausias jų Vištyčio akmuo. Ne mažesnes laukinės gamtos vertybes slepia gūdūs miškai. Unikalus Grybingirio miškas – tai žmogaus veiklos neliešti, sunkiai praeinami miškai su skroblynų buveinėmis. Du unikalūs, neįkainojami technikos paminklai: Vištyčio aliejinė ir Vištyčio vėjo malūnas. Gausu čia jėgos vietų ir šventų takų, kuriais mūsų protėviai keliavo prieš 7 tūkst. metų.

Kraštovaizdis. Trijų valstybių Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos pasienyje prigludęs Vištyčio regioninis parkas. Aukštos stačiašlaitės moreninės keiminės kalvos, tarpgūbriuose telkšantys ežerai vertingiausia Sūduvos kalvyno kraštovaizdžio dalis. Čia pašiaususi tris viršukalnes dunkso kuprotoji **Dunojaus ketera**, aplink ją – daugybė mažesnių kalvelių, apaugusių brandžiais plačialapių miškais, vertingomis pievomis. Plačiame duburyje tyvuliuoja didžiulis **Vištyčio ežeras**. Nuo Dabravolės, Vištyčio ir Pavištyčių piliakalnių atsiveria puikūs vaizdai į tyvuliuojantį ežerą ir jo apylinkes. Jų viršūnėse, tarsi kalnuose, beveik visuomet užauja vėjai.

Negyvoji gamta. Išraiškingos kalvos, kloniai, pritaškinti mažų mėlynuojančių ežerų lopinėlių ir gražuolio Vištyčio ežero, pribarstyti daugybės akmenų ir atridento didžiulio, šešto pagal dydį Lietuvoje, **Vištyčio akmens**, šį kraštą paverčia paslaptingu ir nepakartojamu.

Gyvoji gamta. Draugirio, Vištytgirio, Tadarinės miškai pasižymi Vidurio Europai būdinga augalija. Labai senuose skroblynuose esama pietuose paplitusių rūšių augalų: europinių miežvienių ir gebenių lipikių. **Grybingirio miškas** – vienintelė vieta Lietuvoje, kur plyti neliešti, sunkiai praeinami miškai su **skroblynų buveinėmis**. Vištyčio regioniniame parke yra ir borealinių **vakarų taigos, aukštapelkių ir tarpinių pelkių buveinių**. Greta didžioji Romintos giria.

Kultūros paveldas. Nederlingi, akmenuoti, dauboti Vištyčio apylinkių laukai nedžiugino dideliais derliais, todėl Vištytis nuo seno garsėjo, kaip savotiškas amatų cechas. Iki šiol išlikę du unikalūs, neįkainojami technikos paminklai: **Vištyčio vėjo malūnas** su malūnininko namu ir **Vištyčio aliejinė**.

Išskirtiniai reiškiniai, gyvos tradicijos, istoriniai faktai, asmenybės. Daugiataučio Vištyčio krašto žmonės skirtingų tradicijų ir kultūrų margumyne sugebėjo išsaugoti ir išlaikyti etninį tapatumą. Daugiau kaip prieš 10 metų įsteigtas regioninio parko folkloro ansamblis „Šilojai“ tapo savitu šio krašto liaudies kūrybos lobynu, kuriame rasime ir dainuojamąją, ir sakytinę tautosaką, liaudies choreografiją, instrumentinę muziką. Vis daugiau žinoma, keliaujama senaisiais šventakiais su greta jų buvusiomis šventyklomis po atviru dangumi. Tai byloja apie didžiulį lietuvių dvasingumą, jų pagarbą visatos jėgoms.